разважлівасць і розум сталага мужчыны, роздумы і заўвагі чалавека мудрага. У цэлым, філасофская лірыка Леаніда Якубовіча складае агромны і важкі пласт у яго творчасці. Паэт пакінуў нам, нашчадкам, залатую спадчыну, якая застанецца і будзе не адзін век дапамагаць нам знайсці адказы на свае ўласныя пытанні.

ГІСТАРЫЧНАЯ СПАДЧЫНА МІНСКА

УА “Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт”
Сіўцэвіч Л.В., 2 к., 5 гр., МПФ
Кафедра рускай і беларускай моў
Навуковы кіраўнік – ст. выкл. Варанец В.І.

Сталіца Беларусі Мінск - адзін з самых старажытных еўрапейскіх гарадоў. Напярэдадні Міжнароднага дня помнікаў і гістарычных мясцін, што адзначаецца 18 красавіка, аўтар шматлікіх навуковых і краязнаўчых публікацый, прысвечаных мінуламу Мінска, гісторык Уладзімір Дзянісаў адзначае, што, на жаль, у горадзе з тысячагадовай гісторыяй старажытных помнікаў архітэктуры засталося няшмат.

У асноўным гэта камяніцы і сакральныя будынкі, якія змешчаны на тэрыторыі Ракаўскага і Траецкага прадмесцяў, а таксама Верхняга горада, які пачаў фарміравацца ў XVI стагоддзі пасля Вялікага пажара, бо да гэтага горад быў фактычна ўвесь драўляны, і менавіта на гэтым месцы паўсталі першыя мінскія камяніцы.

Самым старажытным будынкам Мінска мог бы стаць праваслаўны храм XI-XII стагоддзя. Яго падмуркі захаваліся да сёння і знаходзяцца зараз пад зямлёю на тэрыторыі Мінскага замчышча (раён Плошчы 8 сакавіка). З тых жа будынкаў, што мы можам пабачыць, самымі старажытнымі з'яўляюцца:

1. Свята-Пятра-Паўлаўская царква

Лічыцца, што Петрапаўлаўская царква на Нямізе была заснавана ў 1612 г, алё некаторыя даследчыкі гэтую дату ставяць пад сумнеў. Тым не менш большасць гісторыкаў схіляецца да таго, што гэты будынак быў узведзены ў час першага пажару XVII стагоддзя. У савецкія часы тут месціўся архіў, у 1991-м богаслужэнні ў царкве былі адноўлены.

2. Свята-Духаўскі манастыр базыльянак

На тэрыторыі сучаснай Плошчы Свабоды, па вуліцы Энгельса, 1, захаваўся будынак Мінскага Свята-Духаўскага манастыра базыльянак. Будынак, у якім цяпер знаходзіцца дзіцячая музычны школа № 10 імя Глебава, быў заснаваны ў 1641 годзе. Алё яго можна лічыць і значна

Репозиторий ГрГМУ

старэйшым, магчыма, нават найстарэйшым у Мінску. У канцы XX стагоддзя пры падрыхтоўцы праекта работ па рэстаўрацыі будынка высветлілася, што да пабудовы манастыра на яго месцы знаходзіліся мураваныя дамы мінскіх мяшчан. І рэшткі мінімум трох дамоў былі ўмураваны ў корпус манастыра.

3. Кляштар бернардзінцаў

Будынак кляштара бернардзінцаў па вуліцы Кірылы І Мяфодзія, 4 быў заснаваны ў 1624 годзе. Фундаваў яго краснасельскі стараста Андрэй Кансоўскі. Першапачаткова кляштар быў драўляны, алё ў канцы 30-х-пачатку 40-х г.г. XVII стагоддзя пачалося будаўніцтва мураванага касцёла і кляштара, якое было скончана ў сярэдзіне стагоддзя. Сёння ў будынку кляштара бернардзінцаў знаходзіцца Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва.

4. Катэдральны сабор

На месцы цяперашняго будынка Кафедральнага сабора ў 1633 годзе троцкім ваеводам Аляксандрам Слушкам быў заснаваны кляштар бернардзінак. Ён быў драўляным, алё ў 1642 годзе тут былі пабудаваны мураваныя кляштар І касцёл.

5. Былая школа езуітаў

Цяжка ўявіць, што будынак гімназіі-каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі па Плошчы Свабоды, 7 быў ўзведзены ў канцы XVII стагоддзя. Будоўля школы езуітаў была скончана ў 1699 годзе. У студзені 1919 тут размяшчаўся працоўна-сялянскі ўрад Беларусі і пазней прэзідыум ЦВУ БССР. Пасля пажараў XX стагоддзя будынак быў моцна перабудаваны.

6. Марыінскі Архікатэдральны касцёл

Былы касцёл езуітаў па Плошчы Свабоды, 9 быў закладзены ў 1700 годзе і асвечаны ў 1710-м. Такім чынам, зусім нядаўна святкавалася 300-годдзе з дня асвяшчэння адной з самых старажытная каталіцкіх святынь. Будынак у розныя гады наведвалі расійскій цар Пётр І, шведскі кароль Карл XII, украінскі гетман Мазепа, імператар Мікалай II. У савецкія часы тут знаходілася спартыўнае таварыства «Спартак».

7. Палац графоў Пшэздзецкіх

Па гэтым жа баку вуліцы, па Плошчы Свабоды, 15, стаіць палац графоў Пшыздзецкіх, які быў узведзены ў сярэдзіне XVIII стагоддзя ў стылі барока. Цікавы гарадскі-сядзібны комплекс дайшоў ды нашых дзен з невялічкімі перабудовамі. Унутраная планіровачная прастора тут амаль цалкам захавалася. У савецкія часы тут знаходзіўся Мінскі абласны ваенкамат, пасля - дабрачынны фонд дапамогі воінам-інтэрнацыяналістам "Памяць Афгана".

8. Упраўленне жыллевай палітыкі мінгарвыканкама

У раёне Ракаўскага прадмесця ў асноўным захавалася мураваная

Репозиторий ГрГМУ

забудова канца XIX-пачатку XX стагоддзя. А адзін з будынкаў (Вуліца Ракаўская, 14), у якім зараз знаходзіцца ўпраўленне жыллевай палітыкі мінгарвыканкама, датуецца XVIII стагоддзем. Гэта адна з камяніц кляштара кармелітаў, які быў закладзены ў 1703 годзе на ахвяраванні мінскага стольніка і падстарасты Тэадора Антонія Ваньковіча.

9. Корпус 2-й гарадской клінічнай бальніцы

Самы стары будынак у раёне Траецкай гары - адзін з карпусоў былога кляштара базыльянак, які быў пабудаваны ў канцы XVIII стагоддзя па праекце архітэктара Крамера. Зараз гэта адзін з карпусоў 2-й клінічнай бальніцы, які выходзіць да ракі Свіслач. Калі ісці каля Кафедральнага сабора, яго можна пабачыць па правым баку вуліцы Багдановіча.

10. Будынак мінскіх губернскіх устаноў

Сённяшні будынак абласнога аб'яднання прафсаюзаў па Плошчы Свабоды, 23, а раней будынак мінскіх губернскіх устаноў, быў пабудаваны даволі позна - у 40-х гадах XIX стагоддзя. Алё калісьці на гэтым месцы існаваў кляштар базыльянаў, які быў узведзены ў XVII стагоддзі.

Існуе меркаванне, што фрагменты яго муроў увайшлі ў склад будынака губернскіх устаноў. Яно падмацоўваецца дайшоўшым ды нашых часоў праектам мінскага губернскага архітэктара Казіміра Хрышчыновіча, у якім кляштар базыльянак павінен быў быць умураваны дакладна ў новы будынак. У пачатку XIX стагоддзя тут дзейнічала Мінская гімназія, у якой ў розныя гады вучыліся кампазітар Station Манюшка, гісторык і краязнаўца Аляксандр Ельскі, літаратар Ядвігін Ш і інш.

Секция «ОБЩЕСТВО»

ОРГАНИЗАЦИЯ МЕДИЦИНСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЦАРСКОЙ АРМИИ В ПЕРИОД РУССКО-ЯПОНСКОЙ ВОЙНЫ 1904-1905 годов

УО «Гродненский государственный медицинский университет»
Борисенко В.М., 3 к., 20 гр., ЛФ
Военная кафедра
Научный руководитель – ст. преп., подполковник м/с Полуян И.А.

В начале Русско-японской войны 1904-1905 гг. Главное управление *Российского общества Красного Креста* (РОКК) обратилось к населению с призывом о сборе средств на организацию частных санитарных отрядов и лазаретов. На добровольные пожертвования в 1904 г. было организовано